Vlaanderen
is sociaal wonen

Energie-efficiëntie sociale woningen Resultaten ERP2020

Ir. Veerle De Meulenaer
adviseur energie & bouwtechniek VMSW
Commissie Wonen
25 februari 2021

Overzicht

- Energierenovatieprogramma 2020 (ERP2020)
  - → Praktische opzet
  - → Begeleiding: technisch & financieel
- Resultaten: cijfers 2010 ⇔ 2020
  - → Conformiteit: globaal & 3 doelstellingen
  - → Renovatieplanning
- Verdere stappen
  - → Actieplan 2050

1. Opzet en begeleiding ERP2020

ERP2020: Praktische opzet

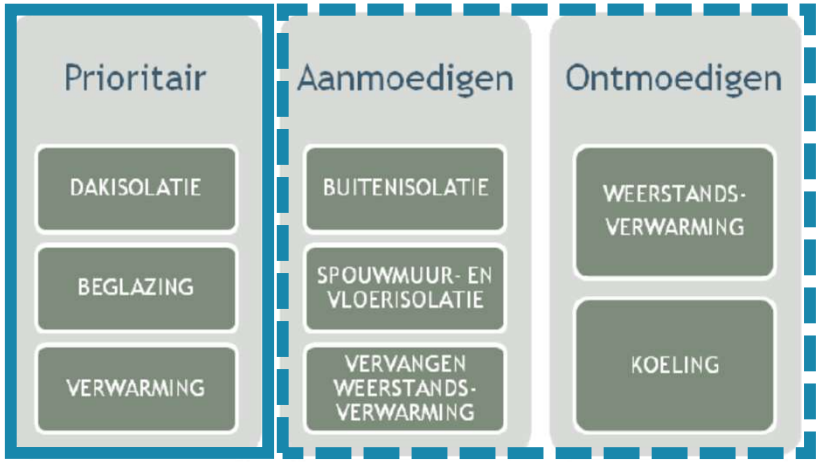
Opzet 2010

Strategische doelstelling Vlaamse Regering

"In 2020 zijn er in Vlaanderen geen energieverslindende woningen meer"

Reductie energieverbruik / CO_2 uitstoot

bestaande woningen = weinig geïsoleerd = groot potentieel

PRIORITEITEN 2020

- alle daken geïsoleerd
- geen enkel glas meer
- enkel energiezuinige verwarmingsystemen

3 Pijlers: systematische opvolging

Aanvullend: aanmoediging via premiebeleid
randvoorwaarde voor subsidie

ERP2020: Praktische opzet

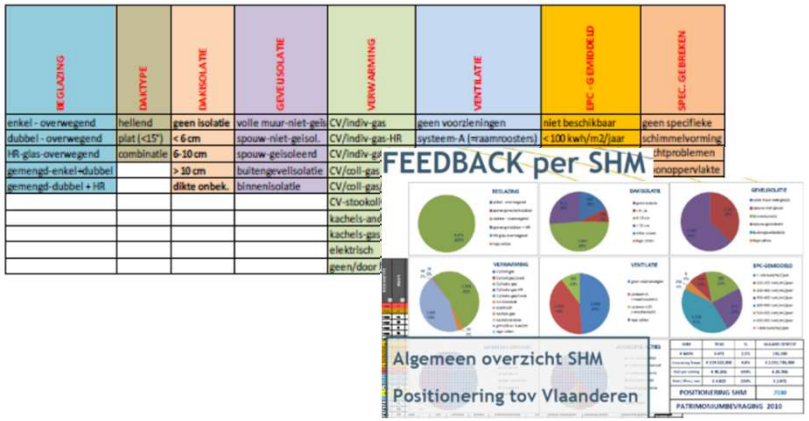
2010 - 2016

Patrimonium-enquête

- per woninggroep
- vaste keuze-items
- enkel energie-aspecten

Verloop

- 2- jaarlijks, excellijst per SHM
- verwerking ingevulde lijsten
- resultaat: algemeen rapport & individuele feedback per SHM

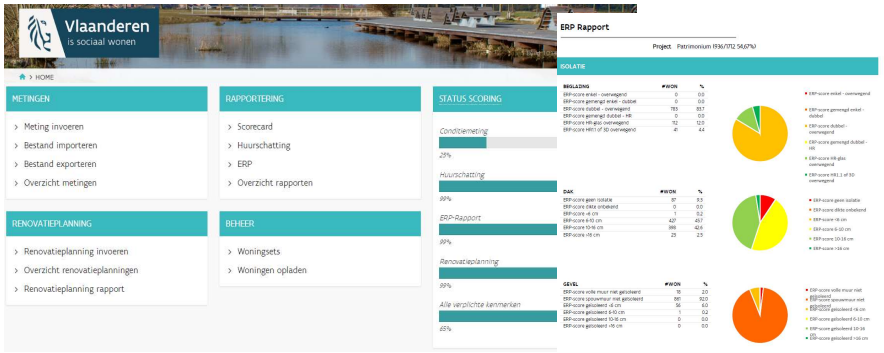
2017 - heden

Portaal Woningkenmerken

- per woning
- gelijkaardige keuze-items
- bredere inventarisatie ifv conditiemeting, huurberekening…
- renovatieplanning module

Verloop

- online ingave/import: permanent, min. jaarlijkse update
- genereren ERP-rapport door SHM
- evolutie sector: 2 jaarlijkse foto

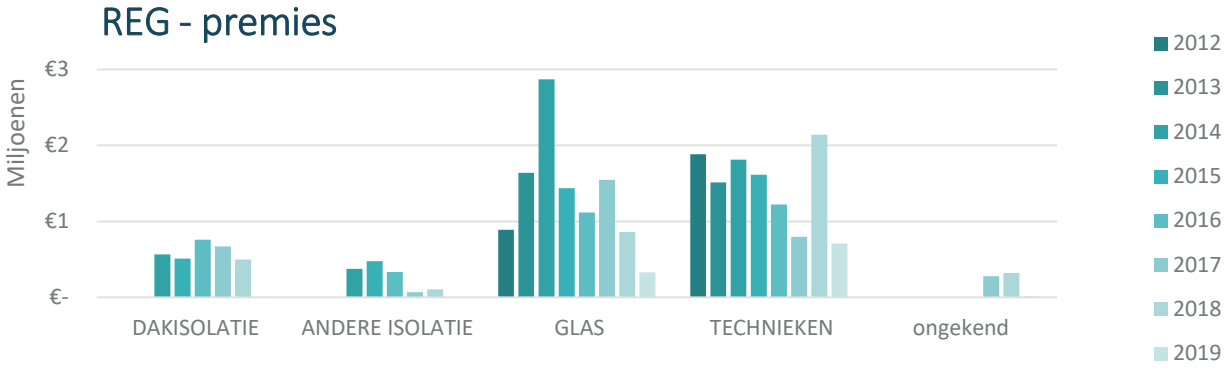

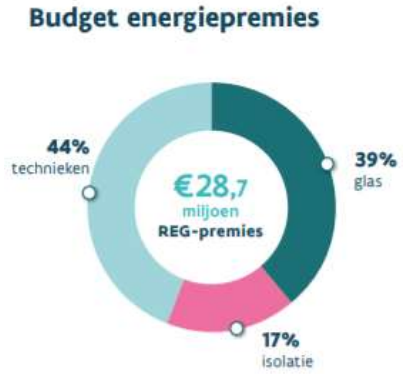
ERP2020 in praktijk

Opstartfase [2011-2015]

- Technisch
  - → Individuele feedback via ERP-rapport SHM
  - → Voorbeeldbestek dakisolatie en proefprojecten sociale economie

- Financieel
  - → Dakisolatie-actie Eandis (leveren van materiaal → verhoogde premie)
  - → Subsidies Rationeel Energiegebruik ~ DNB's premies
    - × losse ingrepen, na werken, €/m²

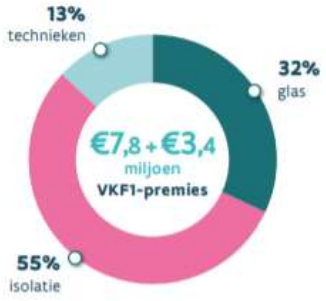
ERP2020 in praktijk

Evaluatiefase [2016-2018]

- Technisch
  - → Evaluatie door visitatie binnen prestatiesbeoordeling ~ patrimonium
  - → Feedbackgesprekken met SHM's
    - × aftoetsen geplande werken & timing
    - × inventarisatie van knelpunten

organisatorisch	historische achterstand, verhuisbewegingen, vertraging door vergunningen/procedures
technisch	moeilijke uitvoering bij afgewerkte daken & detaillering gevaar op lock-in bij beperkte aanpak
financieel	draagkracht SHM's, kosten 'op sterfhuis'

- Financieel: Uitbreiding subsidies REG → VKF
  - → prefinanciering: belofte/voorschot 80%/afrekening 20%
    - × combinatie maatregelen
    - × woningen moeten ERP-conform zijn

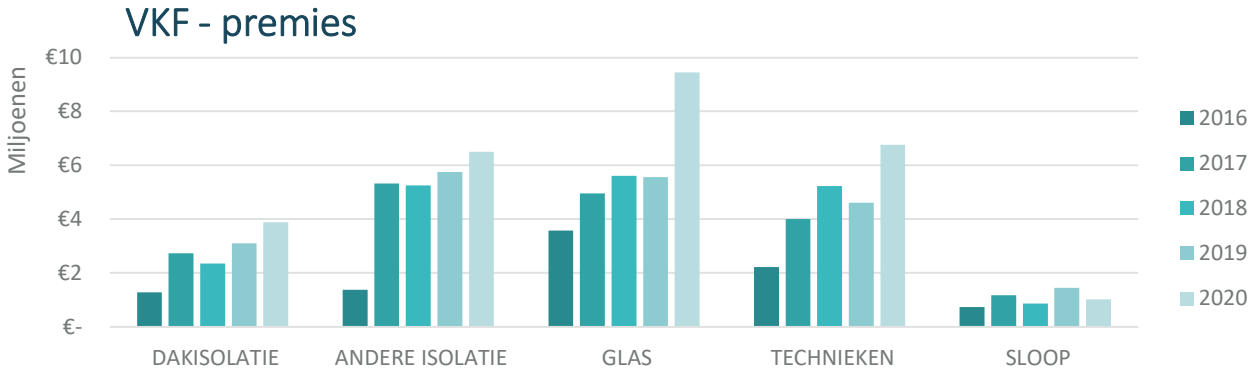

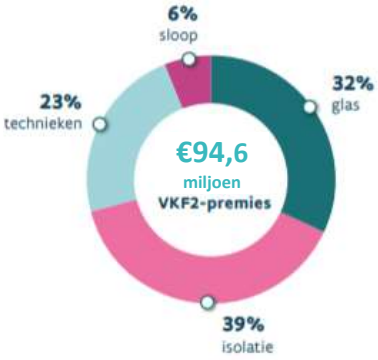
ERP2020 in praktijk

Eindfase [2019-2020]

- Technisch
  - → Opleiding Woningkwaliteit SHM's (~Vlaamse Wooncode)
  - → Toelichting nieuwe bestuurders aanpak/eisen patrimonium
  - → Controle Woningkenmerken
    - × desktopcontrole data & individuele bevraging rond status dakisolatie
  - → Design & Insulate
    - × raamovereenkomst dakwerken: gegund 2020, nu: eerste contacten met SHM's

- Financieel
  - → Uitbreiding: vervangingsbouw (2016), ventilatie (2018)

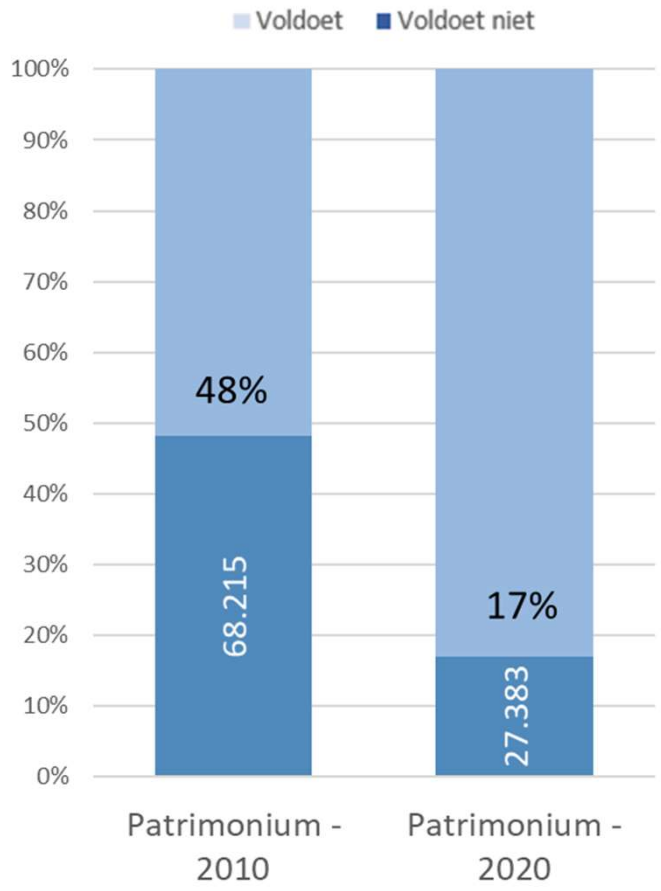

2. Cijfers
ERP2020 2010 ⇔ 2020

ERP2020: Resultaten 2010 ⇔ 2020

Conformiteit - globaal

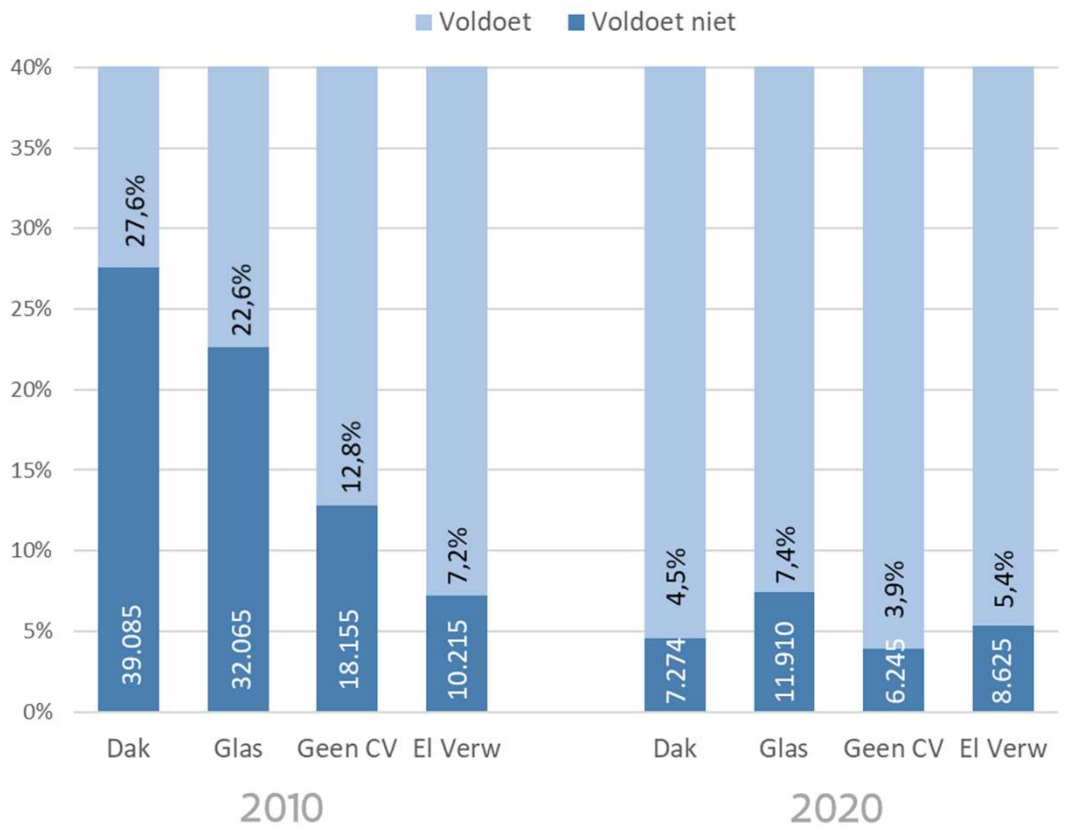

- Sterke verbetering patrimonium
  Woningen met gebreken ↓
  - → Van 1 op 2 niet conforme woningen, nu 1 op 6
  - → Absoluut: daling met 41.000 woningen
- Regionale spreiding – provinciaal
  - → Koploper: Limburg (8% niet conform)
  - → Middenmoot: Antwerpen (16%)
    Vlaams-Brabant (15%)
    Oost-Vlaanderen (18%)
  - → West-Vlaanderen (24%) ~ verwarming
- Individuele SHM's?
  - → 32 SHM's (40%) <10% niet conform
  - → 11 SHM's (14%) >30% niet conform

Cijfers: Woningkenmerken, februari 2021

ERP2020: Resultaten 2010 ⇔ 2020

Conformiteit – 3 doelstellingen

- Dak: geen dakisolatie
  daling: -81% of -32.000 we
  nog niet conform: 4700 won, 2600 app
  deadline Vlaamse Wooncode 2020

- Glas: enkele beglazing
  daling: -63% of -20.000 we
  nog niet conform: 6200 won, 5700 app
  deadline Vlaamse Wooncode 2023

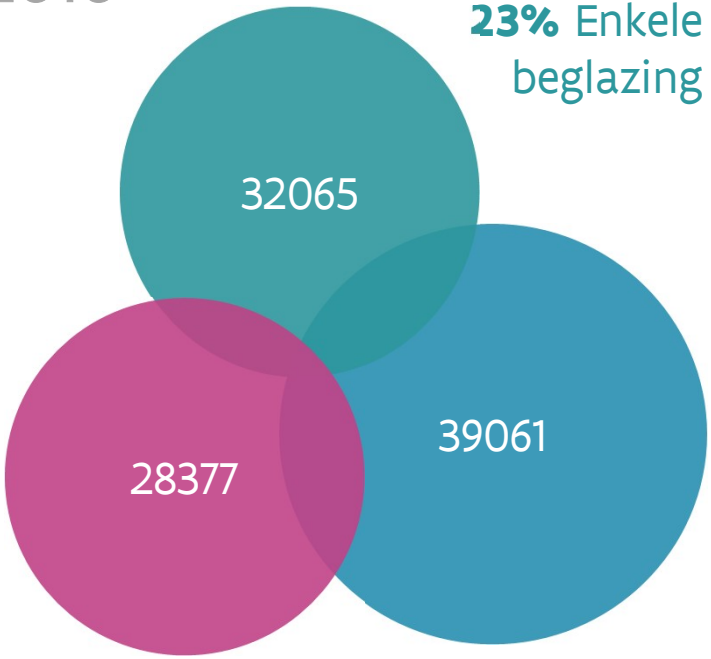
- Verwarming
  → Geen CV of kachels (open/andere dan gas)
  daling: -48% of -13.500 we

  → Elektrische verwarming
  beperkte daling, status quo
  recentere datum + geïsoleerd

ERP2020: Resultaten 2010 ⇔ 2020

Venndiagrammen

2010

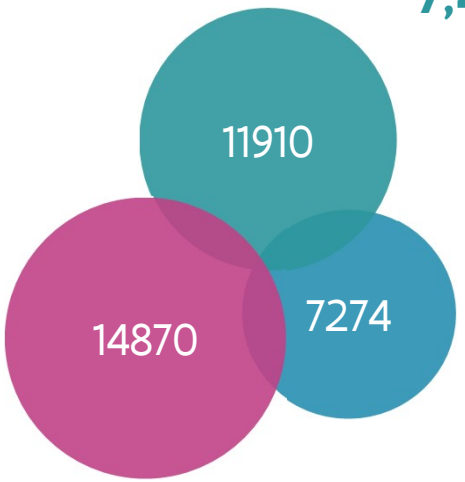

23% Enkele beglazing

20% Geen CV, kachels (open/andere dan gas) of elektrische verwarming

28% Geen dakisolatie

2020

7,4% Enkele beglazing

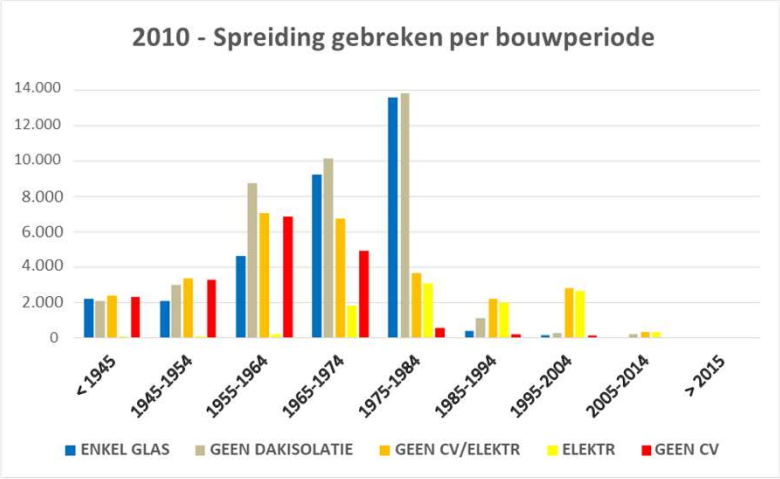
4,5% Geen dakisolatie

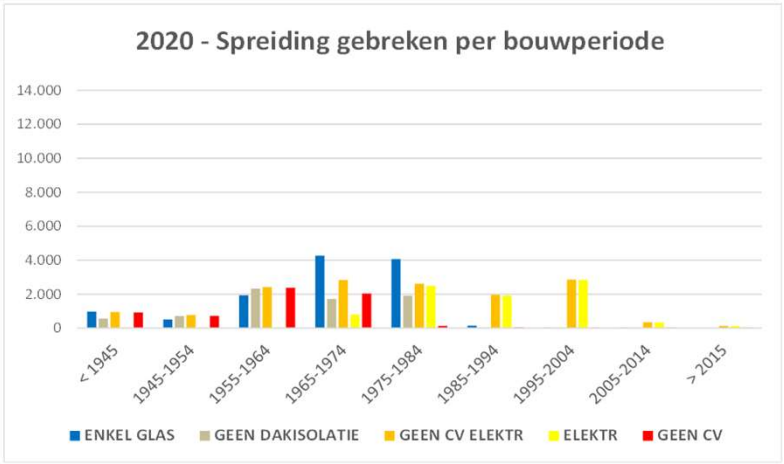
9,2% Geen CV, kachels (open/andere dan gas) of elektrische verwarming

- overlappingen
  - → 2 gebreken: dak/glas 8% → 1%, - 9100 we glas/cv 2% → 1%, - 1500 we cv/dak 5% → 1%, - 5100 we
  - → 3 gebreken: dak/glas/cv 4% → 1%, - 5200 we

ERP2020: Resultaten 2010 ⇔ 2020

Spreiding volgens bouwperiode

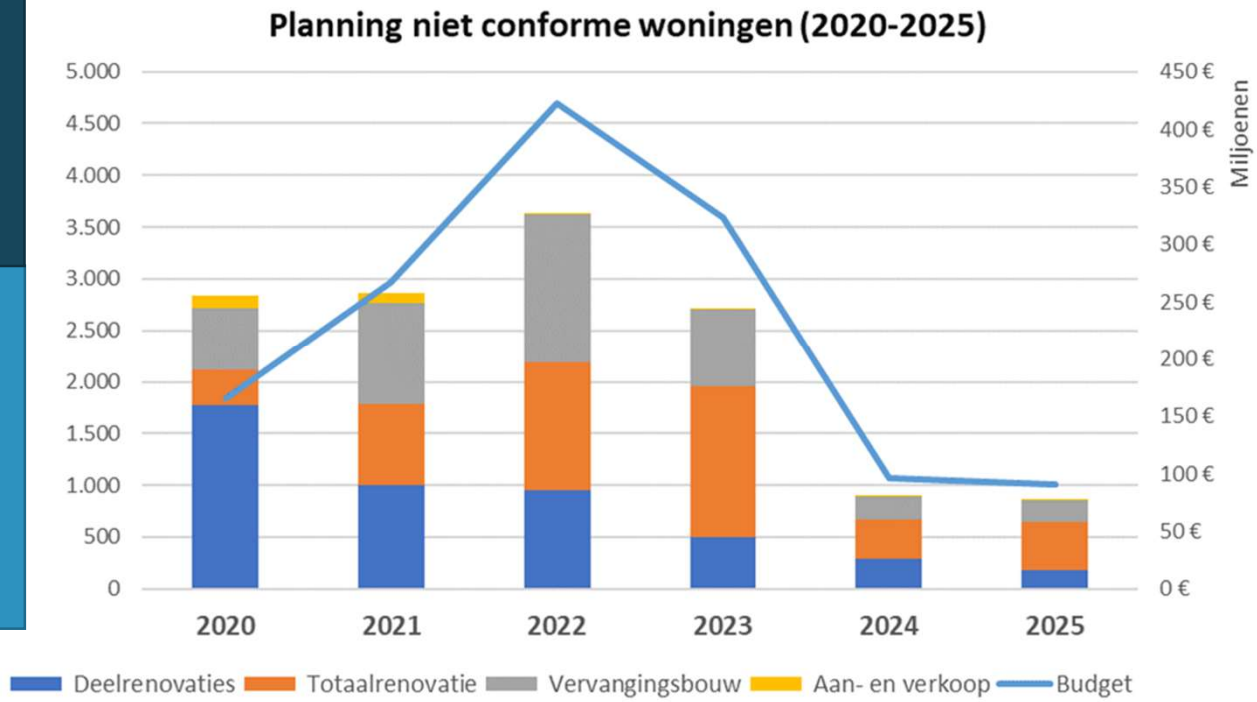

- Woningen met gebreken
  - → vooral in periode voor 1985
  - → sterke daling bij grote wijkontwikkelingen ‘70
  - → resterende fractie = verdeeld
  - → elektrische verwarming in jonge gebouwen

Renovatieplanning

Ingeplande werken

RENOVATIEPLANNING	WONINGEN ZONDER DAKISOLATIE	WONINGEN ENKEL GLAS
DEELRENOVATIES	1.854	2.258
TOTAALRENOVATIE	991	4.736
VERVANGINGSBOUW	2.348	2.437
AAN- EN VERKOOP	138	247
NIET OPGENOMEN	1.943	2.232
TOTAAL	7.274	11.910

- Globaal
  - → Beperkte horizon
    - sterke dalingen
    - # woningen & budget >2024
  - → Renovatietype
    - verschuiving
    - KT: deelrenovatie
    - LT: totaalrenovatie/ vervangingsbouw
- Dakisolatie
  - niet conform EPC 54%
  - ingepland <2025 66%
  - niet opgenomen of laat 2500 we
- Glas
  - niet conform EPC 55%
  - ingepland <2025 71%
  - niet opgenomen of laat 3500 we

Conclusies ERP2020

Vaststellingen

- Duidelijke verbetering patrimonium 2010 ←→ 2020
  - → Van 1 op 2 niet conforme woningen, nu 1 op 6
  - → Focus op 'ondergrens' bij 3 pijlers
    - ✓ Woningen zonder dakisolatie, enkel glas → groot draagvlak, effect, winst huurders
    - ✓ Versnelling energiebesparende ingrepen
    - ✗ Risico lock-in bij beperkte aanpak
    - ✗ Doorkruisen van langetermijn-aanpak
- Doel "Geen energieverslindende woningen meer" (nog) niet gehaald

Actiepunten

- Verderzetten renovatie niet conforme woningen
  - → Volledige uitfasering blijft prioriteit
- Screening van niet ingeplande werken
  - → Reeds gebeurd in voorjaar 2020 → herneming
  - → Gerichte evaluatie: 10-tal SHM's & 35 complexen met >20 we ~ 45%

3. Verdere stappen

Traject 2050

Uitwerking klimaatplan

- Regeerakkoord: Elke woning klimaatneutraal = EPC label A of <100 kWh/m^2
  - → Diepgaande renovatie >90% woningen tegen 2050
    - × Grote uitdaging bestaand patrimonium
    - × Evenwicht met doelstelling uitbreiding aantal woningen
- In samenwerking met sector
  - → Groot draagvlak nodig
    - × Inspraak sector via stakeholderoverleg, najaar 2020
- Belangrijke pijler = renovatieplanning op horizon 2050
  - → Inzicht voor SHM ←→ beleid: organisatorisch/budgettaire impact
  - → Kader planning
    - × Prioriteiten op 'slechtste woningen'
      - → doorgedreven renovatie van F naar A-label (1-staps aanpak)
    - × Aangevuld met beperkte energie-renovatie voor betere woningen

Conclusies

Energetische renovatie

- Overgang ERP2020 → Traject 2050
  → Gelijkaardige scope, maar veel grotere uitdaging!

- Lessons learnt
  → Minder richten op aparte maatregelen
  → Binnen algemene renovatiestrategie & -planning
  → Brede (digitale, technische) ondersteuning voorzien
  → Stabiel budgettair kader nodig

Dank voor uw aandacht
Vragen?